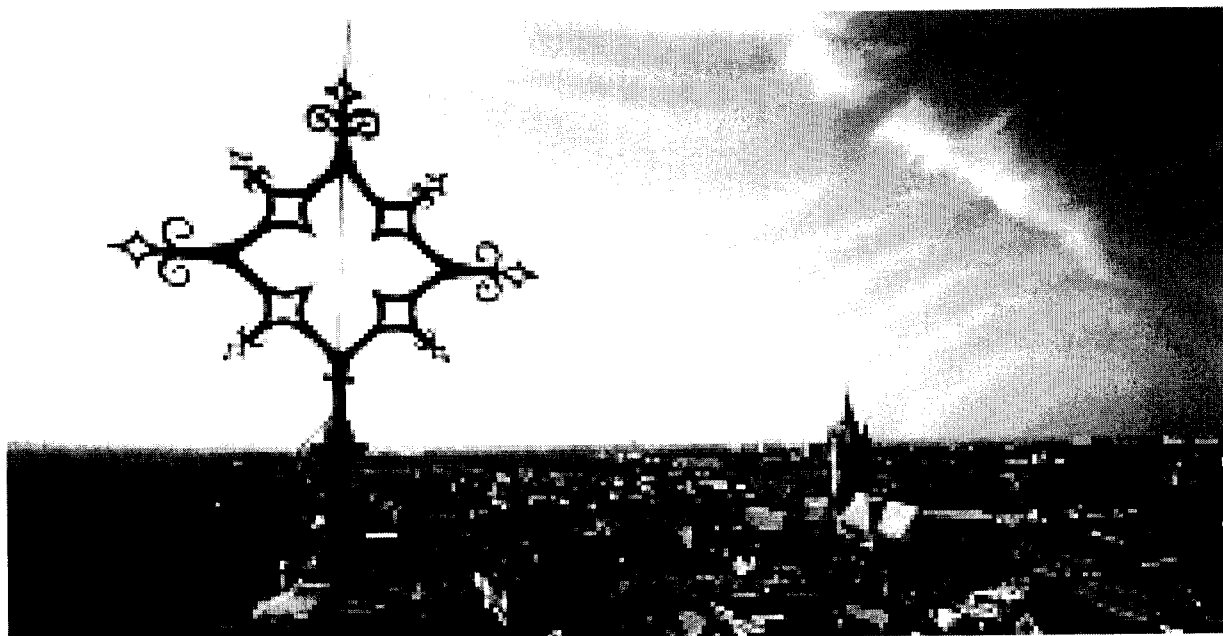

Bestuurlijke Vernieuwing in Delft

De ‘raadsagenda’ gewogen

Een preadvies
van de subwerkgroep ‘raadsagenda’
aan de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.

In dit preadvies wordt ingegaan op
de raadsagenda als instrument, de inhoud van de raadsagenda
en tenslotte de totstandkoming en het beheer van de raadsagenda.

Preadvies:

De raadsagenda kan een nuttig instrument worden om onderwerpen voor de middellange termijn te agenderen die anders in de raad niet aan de orde komen. Het is een bescheiden aanvulling op het bestaande instrumentarium. Geadviseerd wordt te starten met de onderwerpen: "Inrichting en gebruik openbare ruimte" en "De rol van Delft in de regio". Geadviseerd wordt voorts de raadsagenda door de griffier te laten voorbereiden onder verantwoordelijkheid van het presidium, te bespreken in de raadscommissie Middelen & Bestuur en vast te stellen in de raad voor de periode van een jaar met de mogelijkheid de raadsagenda tussentijds aan te vullen.

Aan de totstandkoming is bijgedragen door:

Jan van den Doel (SGP/CU)
Benham Taebi (SP)
Noud Schoenmakers (STIP)
Aad Meuleman (SB)
Wim Bot (GL)
Jan Peter de Wit (LD)
Alex van Leeuwen (VVD)
Niek van Doeveren (CDA)
Peter Kiela (PvdA)

Delft, 7 januari 2004
Ronald Vuyk

Inhoudsopgave:

1. Aanleiding tot dit preadvies
2. Werkwijze van de subwerkgroep
3. Instrument 'raadsagenda'
4. Debat over de onderwerpen
 - Veiligheid
 - Verkeersbeleid
 - Ruimtegebruik
 - Gemeentelijke herindeling
 - Jongeren
5. Totstandkoming en beheer van de raadsagenda
6. Preadvies
7. Bijlagen
8. Geraadpleegde bronnen

1. Aanleiding tot dit preadvies

Door de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing is een subwerkgroep in het leven geroepen om te adviseren over inhoud, totstandkoming en beheer van een 'raadsagenda'. De behoefte aan nader advies was gelegen in onduidelijkheid over wat nu precies een raadsagenda is. Onduidelijk is de rol van de raadsagenda in relatie tot andere instrumenten die de raad ten dienste staan om onderwerpen te agenderen zoals het initiatiefvoorstel, het interpellatiedebat of schriftelijke vragen. Voor te stellen is bijvoorbeeld ook dat de raadsagenda aan belang kan winnen wanneer in de toekomst het collegeprogramma wat beperkter van omvang wordt. Vraag is langs welke criteria kan worden bepaald of onderwerpen thuis horen op een raadsagenda, en welke onderwerpen dan nu concreet op de eerste raadsagenda geplaatst zullen worden. Diep verschil van mening is er over de vraag wie de raadsagenda zou moeten bewaken.

2. Werkwijze van de subwerkgroep

Eind oktober 2004 hebben zich acht raadsleden gemeld als deelnemer aan de subwerkgroep, uiteindelijk hebben 10 raadsleden bijdragen geleverd. Enkele fracties hebben gekozen voor schriftelijke inbreng. De subwerkgroep is tussen 13 november 2003 en 7 januari 2004 vier keer bij elkaar geweest in de fractiekamer van de VVD. Door de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing is ondersteuning gevraagd van de griffie, de gevraagde ondersteuning bleek niet beschikbaar. Van de eerste twee bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt die zijn besproken en toegelicht in de Werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing. Van de derde bijeenkomst is een verslag gemaakt dat het vertrekpunt was voor de vierde bijeenkomst die zijn eindverantwoording vindt in dit preadvies. Voordat het preadvies aan de werkgroep is gepresenteerd is het per e-mail in concept voor commentaar aan de leden van de subwerkgroep voorgelegd. Voor de meningsvorming over de raadsagenda zijn verschillende bronnen gebruikt, een verantwoording is opgenomen. Door de subwerkgroep is twee keer een bijdrage gevraagd aan alle fracties om punten aan te leveren voor de raadsagenda, een weergave van die inventarisatie is als bijlage opgenomen. Alle fracties hebben aan de eerste oproep gehoor gegeven. De tweede oproep om een keus te maken uit de aangeleverde onderwerpen en die keus nader uit te werken en nogmaals aan te leveren is, voornamelijk door de hoge vergaderdruk van de decembermaand, door geen enkele fractie gehoor gegeven. In december 2003 werd van de burgemeester een brief met enkele aandachtspunten ontvangen, deze brief was voor raadslid De Wit (LD) aanleiding tussentijds zijn medewerking op te schorten. Door leden Bot, Kiela, Schoenmakers en Van den Doel zijn vier onderwerpen op grond van de uitgangspunten van Duaal Debatteren nader uitgewerkt als mogelijke agendapunten voor de raadsagenda. Deze uitwerkingen zijn opgenomen als bijlage vormen daarmee de inhoudelijke basis van dit preadvies.

3. Instrument 'raadsagenda'

Centraal in de discussie over meer dualisme staat een meer onafhankelijke opstelling van de raad tegenover het college van burgemeester en wethouders. Collegeprogramma's aan het einde van de vorige eeuw waren gericht op het vastleggen van inhoudelijke compromissen tussen de coalitiepartners. Als gevolg daarvan werden de collegeprogramma's steeds dikker en gedetailleerder. De positie van het college ten opzichte van de raad is daardoor steeds sterker geworden. In Delft hebben de coalitiepartijen zich gebonden aan een collegeprogramma. Het collegeprogramma fungeert als een belangrijk instrument voor het college om zijn dominante positie ten opzichte van de raad veilig te stellen. De marges (en de behoefte) voor collegefracties om het college te bekritisieren worden door het gedetailleerde collegeprogramma geminimaliseerd. In het dualistisch stelsel zou deze marge groter moeten

worden om de zelfstandige positie van de raad te versterken. Met de raadsagenda agendeert de raad zelf, dus buiten de lijnen van het collegeprogramma om, een aantal onderwerpen waarover de raad in de loop van het jaar wil debatteren. Op deze wijze ontstaat de mogelijkheid voor fracties/raadsleden zich in het debat politiek te profileren en zo daadwerkelijk invloed te verwerven. Juist door een afgewogen proces van agenderen voordat het college van burgemeester en wethouders belast wordt met voorbereidende werkzaamheden die onvermijdelijk verbonden zijn aan het voeren van debat neemt dit instrument een bijzondere plaats in naast en aanvullend aan het initiatiefvoorstel, het interpellatiedebat en de schriftelijke vragen. Door voortschrijdend inzicht en het beperken van collegeprogramma's tot de hoogst noodzakelijke afspraken kan de raadsagenda de komende jaren in waarde stijgen. Het vraagt van raadsleden wel een actievere rol als 'agenderende' volksvertegenwoordiger. Hierbij dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat de raadsagenda zelf zich nauwelijks leent voor politiek profileren. Een onderwerp, niet gedragen door een meerderheid van raad, komt eenvoudigweg niet op de raadsagenda. Dit neemt overigens niet weg dat voorstellen om bepaalde onderwerpen op de raadsagenda geplaatst te krijgen voor aardige debatten kunnen zorgen. Door de raadsleden Taebi en De Wit is aangegeven dat zij geen voorstander zijn van het instrument raadsagenda. Raadslid Taebi is van mening dat het vastleggen van prioriteiten in de raadsagenda ten koste gaat van de actualiteit en dat er voldoende andere instrumenten zijn. Raadslid De Wit meldde er geen zin in te hebben en verwees naar het standpunt van de burgemeester.

4. Debat over de onderwerpen

De raadsagenda versterkt de kaderstellende rol van de raad doordat onderwerpen raadsbreed en niet enkel door een coalitie met een collegeprogramma kunnen worden geagendeerd. De raadsagenda kent een eigen dynamiek die aan de ene zijde een begrenzing kent door onderwerpen die door het collegeprogramma en de programmabegroting al geagendeerd worden. De begrenzing aan de andere zijde zijn de actuele onderwerpen die agendering op de raadsagenda niet kunnen afwachten en effectiever door het initiatiefvoorstel, het interpellatiedebat of de schriftelijke vraag aan de orde gesteld kunnen worden. Onderwerpen die zijn aangedragen zijn door de subwerkgroep beoordeeld op deze twee begrenzingen. Aanvullend is een mening gevormd over de vraag of het om een ernstige en structurele problemen gaat die om een oplossing vragen van het gemeentebestuur. Dit is geen vanzelfsprekendheid, het beantwoorden van deze vragen geeft aanleiding tot debat. Aan de hand van voorbeeld 'Veiligheid' en de vier uitgewerkte onderwerpen 'Verkeersbeleid', 'Ruimtegebruik', 'gemeentelijke herindeling' en 'Jongeren' is onderzocht hoe de agendering voor de raadsagenda kan verlopen en welke de politieke dilemma's zijn die zich voordoen.

Debat over veiligheid

De raadsagenda heeft een probleemformulerend karakter. Bij wijze van gedachten experiment is gediscussieerd over 'Repressief of preventief veiligheidsbeleid'. Daardoor werd duidelijk dat de ene fractie signaleert dat door repressief veiligheidsbeleid een onwenselijk maatschappelijk klimaat dreigt te ontstaan. De andere fractie wijst in dit verband op concrete problemen van bijvoorbeeld teveel coffeeshops en de overlast die daardoor ontstaat. Dit betekent dat agendering van onderwerpen op de raadsagenda altijd een debat met zich mee brengt welk probleem de raad nu eigenlijk wil gaan oplossen. Worden de fracties het daar in het geheel niet over eens dan valt er ook niets op te lossen en dus niets te agenderen. Staan onderwerpen eenmaal op de raadsagenda dan is nadere uitwerking aan de orde.

Debat over verkeersbeleid

Delft is een historische stad, waarvan eigenlijk alleen de wijken die na 1970 zijn toegevoegd, voldoende zijn afgestemd op het autogebruik. Gezien de opbouw van de stad ontstaan parkeerproblemen, leefbaarheidsproblemen (luchtkwaliteit, geluidsoverlast, inleveren groen, etc), toenemende verkeersonveiligheid en verstopping van toegangswegen alsmede grote problemen bij aan en afvoer van goederen. In Delft zouden we er eigenlijk naar moeten streven de stad en de eerste ring daarom heen vnl. te ontsluiten voor openbaar vervoer en voor fietsverkeer. Tevens zou een beleid moeten worden ontwikkeld dat het ruimtebeslag en de overlast van de auto beperkt, maar toch tegemoet komt aan de wensen om de mobiel te kunnen zijn. Het zoeken naar een win-win situatie is daarbij de grote uitdaging. Bij de aanpak van dit probleem kan gedacht worden aan een verkeersreguleringsysteem (randweg, maar toegang tot de stad via OV of fietsen (witte fietsenplan, denk aan het model dat Houten hanteert), een concentratie van parkeervoorzieningen teneinde de wilde verspreiding over de stad van parkeren tegen te gaan en de leefbaarheid van de wijken te vergroten. Het bevorderen van het gebruik van 1 auto en het stimuleren van fietsgebruik en OV-gebruik. Bovendien het fiets en wandelvriendelijk maken van stad en eerste ring. Onderzoeksvraag is of het mogelijk is om zoveel ambitie tegen een redelijke prijs te kunnen realiseren via te ontwikkelen verkeersbeleid. Tijdens het debat in de subwerkgroep werd duidelijk dat hier een grote relatie ligt met het Lokaal Verkeer en Vervoers Plan (LVVP) dat nu in ontwikkeling is. Nu kan het zo zijn dat de raad bespreking van dit onderwerp eerder wil dan het college, de raadsagenda zou dan het instrument zijn om dat mogelijk te maken. Ook kan het zo zijn dat het LVVP niet alle knelpunten die hier worden aangedragen omvat. Dit illustreert het dilemma van de raadsagenda. De subwerkgroep is van mening dat het verkeersbeleid in het LVVP aan de orde komt.

Debat over ruimtegebruik

Het probleem is dat een slechte ruimtelijke inrichting verpaupering tot gevolg kan hebben. Verpaupering kan leiden tot voortijdige noodzaak tot herstructurering. Bij ruimtegebruik gaat het om de relatie tussen publiek en privaat ruimtegebruik (groen). Het beheer van de openbare ruimte behoort niet tot de kerntaken van de gemeentelijke overheid. Evenmin is het beheer van private ruimte de primaire taak van grond- of vastgoedeigenaren. Toch hechten zowel gemeenten als private eigenaren waarde aan de kwaliteit van de ruimte. Voor gemeenten is duurzaamheid een goede motivatie voor een goed beheer van de ruimte. Private eigenaren zien ruimtelijke kwaliteit als concurrentiefactor en als belangrijke voorwaarde voor het behalen van rendement op in vastgoed belegd vermogen. Omdat publieke en private belangen samenvallen, ontstaan mogelijkheden het beheer van de ruimte te benaderen vanuit een publiek-privaat perspectief. Moet de groene buitenruimte in de toekomst collectief blijven of geprivatiseerd worden? Aan de ene kant vraagt de markt om meer individuele buitenruimte en is er behoefte aan een scherper onderscheid tussen de private en de openbare ruimte. Maar tegelijkertijd geven nieuwe bewoners van de herstructureringswijken - met name migranten - weer een nieuwe invulling aan de collectieve buitenruimte. Bovendien kan privatisering de ruimtelijke kwaliteit van een wijk aantasten. De groene buitenruimte moet dus zoveel mogelijk collectief worden bestemd en, waar mogelijk, privaat bezit collectief worden gemaakt. Door de ruimte te formaliseren door middel van een hek of een muur kunnen zowel afgesloten tuinen als publiek toegankelijke groene ruimten ontstaan. Differentiatie in de buitenruimte is van belang. Om eenheidsworst te vermijden, moet de variatie aan groen niet alleen op een laag schaalniveau wordt gedefinieerd, maar ook op het schaalniveau van de stad. Want in een stad moet ook topnatuur worden gecreëerd. Naast variatie in groen is ook variatie in de tijd belangrijk. Dat betekent dat bij het toekennen van een functie aan het groen en de ruimtelijke vormgeving daarvan, rekening wordt gehouden met toekomstige

veranderingen in het gebruik. Rood en groen moeten in samenhang worden ontworpen. Groen moet dus vanaf het begin integraal in de planontwikkeling worden meegenomen en niet als restpost of pas halverwege het planproces. De bevolking van herstructureringswijken is heterogener geworden en, door de toegenomen mobiliteit, minder sterk georiënteerd op het groen in de eigen buurt. Door die veranderingen is minder duidelijk wat nu precies de behoefte is aan groene buitenruimte op wijkniveau. De wensen van de verschillende bevolkingsgroepen lopen bovendien sterk uiteen. Deze ontwikkelingen maken het onmogelijk om elke openbare ruimte voor alle groepen geschikt te maken. Daarom moet worden gekozen voor differentiatie van de openbare ruimte. De subwerkgroep is van mening dat over dit onderwerp een probleemverkenkend debat gevoerd zou kunnen worden.

Debat over gemeentelijke herindeling

Het gaat over de rol van Delft in de regio. In de vorige periode was de analyse van college en het overgrote deel van de raad dat gemeentelijke herindeling ten gunste van Delft nodig was om de ontwikkelingsperspectieven op langere termijn (economisch, stedenbouwkundig/volkshuisvesting) veilig te stellen. Met de komst van Balkenende 1 en 2 is er een voorlopig eind aan de discussie gekomen. Delft heeft aan de inzet de Harnaschpolder overgehouden: een belangrijk, maar op langere termijn volstrekt onvoldoende resultaat omdat omliggende plaatsen van Delftse voorzieningen gebruik maken, inwoners van Delft naar de omliggende plaatsen vertrekken en de stad dus economisch draagvlak verliest. Vraag is of koersen op herindeling geen reële optie meer is op afzienbare termijn? Zo nee, welke alternatieven zijn er dan, welk scenario is het meest waarschijnlijk, welk alternatief heeft de voorkeur? De subwerkgroep is van mening dat een probleemverkenkende en eventueel ook richtinggevende C-discussie tussen fracties gevoerd kan worden op basis van een schriftelijk document dat de achtergronden schetst en verschillende alternatieven en scenario's op een rij zet

Debat over jongeren

Delft heeft geen duidelijke aantrekkingskracht voor jongeren en studenten. Jongeren worden te kleinschalig benaderd (de stad is niet als stad aantrekkelijk voor jongeren(en jonge toeristen)) en voor studenten is de enige aantrekkende verenigingen (op 'vermaak' gebied dan!). Jongeren en studenten vormen meer dan 40% van de Delftse bevolking. Dat is een fors deel, dat niet altijd op deze manier aandacht krijgt. Delft wordt als studentenstad hoog gewaardeerd, door het verenigingsleven, maar als uitgaansstad staat zij zeer laag en zijn steden als Rotterdam en Den Haag de trekkers. Daarnaast probeert Delft op kleinere schaal(wijk niveau) de zogenaamde "probleemjongeren" op te vangen en te faciliteren in de verschillende jongerencentra, grotendeels overkoepeld door de BWD, waarbij vaak een gat is tussen de BWD en de centra. Jongeren zowel als studenten zijn een redelijk ontastbare en variërende groep. Dat zorgt ervoor dat het moeilijk is om beleid uit te zetten wat voor de hele doelgroep aanslaat. Dit resulteert erin dat slechts op kleine schaal activiteiten worden ondernomen, waardoor het heersende beeld negatief is. De subwerkgroep is van mening dat de raadsagenda zich niet leent voor onderwerpen die geformuleerd zijn om de aantrekkelijkheid van de stad voor doelgroepen te vergroten waarbij het ook zo is dat een politieke partij zich minder kan profileren wanneer belangrijke punten ineens door de hele raad worden ingebracht.

5. Totstandkoming en beheer van de raadsagenda

Er is grote verdeeldheid in de raad over de totstandkoming van de raadsagenda. Deze verdeeldheid loopt dwars door de fracties en politieke kleur. Die verdeeldheid geldt ten aanzien

van de procedure als ook over de organen/gremia die daarmee belast zouden kunnen worden. De subwerkgroep heeft daarom enkele knopen doorgehakt. De werkgroep stelt voor dat de griffier jaarlijks onderwerpen voor de raadsagenda inventariseert bij de fracties. Deze onderwerpen worden doorgezonden onder aansturing/verantwoordelijkheid van het presidium verwerkt tot een raadsvoorstel dat voor advies in de commissie Middelen en Bestuur wordt geagendeerd. Met het advies van de commissie Middelen en Bestuur wordt de raadsagenda met maximaal 3 onderwerpen ter vaststelling in de raad geagendeerd. Het presidium bewaakt vervolgens de uitvoering en de voortgang van de raadsagenda. Gekozen is voor het presidium omdat dit orgaan is ingericht om agenda's op stellen. Nadrukkelijk is er voor gekozen niet een nieuwe agendacommissie in te richten. De inbreng van de raad en de raadsleden is volledig gewaarborgd doordat het raadsvoorstel voor de raadsagenda tijdens de bespreking in de raad onderwerp is van debat en geamendeerd kan worden. Er zou een mogelijk gecreëerd kunnen worden om tussentijds onderwerpen voor te dragen voor agendering op de raadsagenda.

6. Preadvies

De raadsagenda kan een nuttig instrument worden om onderwerpen voor de middellange termijn te agenderen die anders in de raad niet aan de orde komen. Het is een bescheiden aanvulling op het bestaande instrumentarium. Geadviseerd wordt te starten met de onderwerpen: "Inrichting en gebruik openbare ruimte" en "De rol van Delft in de regio". Geadviseerd wordt voorts de raadsagenda door de griffier te laten voorbereiden onder verantwoordelijkheid van het presidium, te bespreken in de raadscommissie Middelen & Bestuur en vast te stellen in de raad voor de periode van een jaar met de mogelijkheid de raadsagenda tussentijds aan te vullen.

7. Bijlagen:

1. 1^e rapportage van de subwerkgroep 'raadsagenda'
2. 2^e rapportage van de subwerkgroep 'raadsagenda'
3. 3^e rapportage van de subwerkgroep 'raadsagenda'
4. **Bot, W.**; Gemeentelijke herindeling; 2004
5. **Doel, J. van den**; Landschaps- en Groenbeleid; 2004
6. **Kiela, P.**; Verkeersbeleid; 2003
7. **Schoenmakers, N.**; Jongeren; 2004

8. Geraadpleegde bronnen:

Bot, W, e.a.; Nota bestuur 2; 200?

Derksen, W; Lokaal Bestuur, 3^e druk 2001

Dolle, A.H.M.; Elzinga, D.J.; Handboek van het Nederlandse gemeenterecht; 2^e druk 1999

Groot, R. de; Notitie plaats raadsagenda; 2004

Griffie van de gemeente Den Haag; Instrumentenfolder van de Gemeenteraad Den Haag

Oorschot, H.M.C.M. van; Enkele aandachtspunten, brief van 10 december 2003 aan de Werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing; 2003

Vernieuwingsimpuls, BiZa; Collegeprogramma of raadsprogramma; 2003

Vernieuwingsimpuls, BiZa; Kaderstellende rol van de raad; 2003

VNG; Handreiking Duaal Debatteren; 2003

Handboek gemeenterecht
Lokaal Bestuur

Bijlage 1

Rapportage van de 1e bijeenkomst van de subwerkgroep raadsagenda van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing van de raad in de VVD-fractiekamer op 13 november 2003 van 19.00 tot 20.00 uur.

Aanwezig: Alex van Leeuwen (VVD), Jan van den Doel (SGP/CU), Jan Peter de Wit (LD), Peter Kiela (PvdA), Noud Schoenmakers (STIP), Wim Bot (GL) en Ronald Vuyk (VVD).

Afwezig met bericht: Niek van Doeveren (CDA)

Inleiding

Ter voorbereiding van de discussie waren twee documenten aan de leden van de subwerkgroep gezonden. Voor de volledigheid zijn deze documenten ook aan dit verslag gehecht, zij maken integraal deel uit van dit verslag. Door het CDA is vooraf telefonisch aan de voorzitter een visie ingebracht.

Raadsagenda of raadsprogramma

Centraal in de discussie staat een meer onafhankelijke opstelling van de raad ten opzichte van het college. Een raadsagenda krijgt de voorkeur boven een raadsprogramma. De raad definieert dan een aantal onderwerpen waarover de raad in de loop van het jaar wil spreken. Op die manier bestaat de mogelijkheid over een bepaald onderwerp politiek te debatteren in de raad, zo daadwerkelijk invloed te verwerven en ook duidelijk te maken wat de profielen van de politieke partijen zijn.

De inhoud van de raadsagenda

Doordat de voorkeur ligt bij het opstellen van een raadsagenda en niet bij een volledig raadsprogramma kan worden volstaan in het benoemen van de programma's en de onderwerpen die door fracties worden aangedragen. Voor de indeling in programma's bestaat de voorkeur om aan te sluiten bij de bestaande indeling van de programmabegroting. Die indeling heeft de raad immers zelf vastgesteld.

De totstandkoming en beheer van de raadsagenda

Verschillende procedures zijn besproken. Een gerichte voorkeur werd niet duidelijk. Vragen als wie is verantwoordelijk voor het proces van de totstandkoming en het beheer van de agenda konden nog niet worden beantwoord. Het gaat dan om vragen als wie bereidt de agenda voor, in welke gremia wordt de voorgestelde agenda besproken en wie bewaakt de uitvoering van de agenda. Voorgesteld wordt werkende wijs ervaring op te doen. Aan alle fracties wordt gevraagd om ieder voor 28 november 2003 een lijstje van 5 tot 10 onderwerpen op te stellen waarvan zij vinden dat die in 2004 geagendeerd zouden moeten worden. De subwerkgroep gaat met die lijstjes aan de slag om de concept raadsagenda op te stellen die besproken kan worden.

Delft, 16 november 2003

Ronald Vuyk

Voorzitter

Bijlage 2

Rapportage van de 2^e bijeenkomst van de subwerkgroep raadsagenda van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing van de raad in de VVD-fractiekamer op maandag 1 december 2003 van 19.00u tot 20.00u.

Aanwezig: Alex van Leeuwen (VVD), Jan van der Doel (CU/SGP), Jan Peter de Wit (LD), Peter Kiela (PvdA), Noud Schoenmakers (STIP), Wim Bot (GL), Ronald Vuyk (voorzitter)

Inleiding: ter voorbereiding zijn door fracties lijstjes ingezonden met onderwerpen die in 2004 door de raad besproken zouden kunnen worden. Van deze lijstjes is een document gemaakt met de indeling van de programmabegroting. Dit document is bijgevoegd en maakt deel uit van deze rapportage. Na afloop van de discussie hebben enkele fracties nog aanvullende enkele onderwerpen per mail ingediend. Deze zijn nog niet verwerkt.

Knelpunten:

1. In eerste aanleg dezelfde onderwerpen worden door fracties vanuit uiteenlopende gedachten geagendeerd. Dit betekent dat een nadere overweging m.b.t. tot de aangeleverde punten nodig is.
2. Onderwerpen worden al genoemd in de programmabegroting en worden vanwege het college door de commissievoorzitters/het presidium geagendeerd. Dit betekent dat een nadere vergelijking van de onderwerpen met de programmabegroting nodig is.
3. De samenstelling van de raadsagenda omvat werkzaamheden die periodiek uitgevoerd moeten worden. Dit betekent dat de subwerkgroep met een voorstel voor mogelijke werkwijzen zal komen.
4. Onduidelijk is nog welke plaats de raadsagenda inneemt in het totale instrumentarium om onderwerpen bespreekbaar te krijgen in de raad. Voor spoedeisende en de actualiteit volgende onderwerpen is er het interpellatiedebat. De voor de raadsperiode afgesproken onderwerpen zijn genoemd in het collegeprogramma en worden jaarlijks genoemd in de programmabegroting. Ogenscheinlijk zit de raadsagenda daar dus tussen in.

Voorstel aan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing:

Voor de knelpunten onder 1 en 2 wordt voorgesteld de fracties te vragen de onderwerpen nog eens te heroverwegen en daarbij antwoord te geven op de vragen van het duale debat. Een notitie over het duale debat is in pdf-formaat beschikbaar. Het duale debat vraagt eerst het benoemen van het probleem, gaat het om een incident of een structureel probleem. Vervolgens wordt gekeken naar de oorzaak en mogelijk oplossingen. Mogelijke oplossingen moeten bijvoorbeeld uitvoerbaar zijn. Dan volgt een afweging van voor- en nadelen van de voorgestelde oplossingen. In de raad gaan de fracties/raadsleden vervolgens hierover met elkaar in debat. Kiezen voor deze werkwijze betekent dat de afgesproken termijnen van de werkgroep niet gehaald gaan worden.

Voor de knelpunten onder 3 en 4 wordt voorgesteld dat de subwerkgroep met voorstellen komt. Een vervolgspraak is vanwege de volle agenda's in december niet gemaakt.

Delft, 6 december 2003
Ronald Vuyk

Bijlage bij 2^e rapportage subwerkgroep raadsagenda

Collega's,

Een document ter bespreking op onze subwerkgroepbijeenkomst van maandag 1 december 2003, van 19.00 tot 20.00 in de fractiekamer van de VVD.

Door SB, GL, LD, SP, SGP/CU en VVD zijn onderwerpen aangeleverd voor de raadsagenda. Voor de discussie heb ik ze, ingedeeld naar programma conform de programmabegroting, onder elkaar gezet zonder te vermelden wat door welke fractie is aangeleverd. Punten die door meerdere fracties zijn aangeleverd zijn slechts 1x genoemd. Bespreekpunt is de wijze waarop wij onderwerpen op de raadsagenda vermelden. Naar mijn mening moet er bij worden aangegeven wat we willen. Bijv. 'bespreken', 'evalueren', 'onderzoeken', 'beleid ontwikkelen', beleid 'vaststellen'.

DIENSTVERLENING

Openbaar Vervoer
Gemeentelijke dienstverlening

WERK INKOMEN EN ZORG

Regelgeving m.b.t. bijstand
Gezondheidszorg
Uitkeringen en inkomensbeleid
Thuishulp, wachtlijsten en WVG

INTEGRATIE

Asielzoekers

JEUGD EN ONDERWIJS

WIJKAANPAK EN WONEN

Evaluatie wijkaanpak
Sociale woningbouw en huisvestingsbeleid
Huurwoningverdeelsysteem

WELZIJN

Ouderenbeleid
Taken en afspraken rond welzijnswerk
Vergrijzing
Gehandicapten
Onderzoek wijkwerk

BINNENSTAD

DUURZAAMHEID

Landschaps- en Groenbeleid
Relatie tussen publiek en privaat ruimtegebruik (groen)
Parkeerbeleid

KENNISSTAD EN ECONOMIE

Midden- en Kleinbedrijf
Toerisme/ evenementen in Delft
Delft kennisstad

CULTUUR

Cultuur

VEILIGHEID

Veiligheid

Invloed raad op politie Haaglanden

STEDELIJKE PROJECTEN
Informatiecentrum Grote Projecten

BESTUUR EN ORGANISATIE
Nut en noodzaak Haaglanden
Onroerende Zaak Belasting
Rampenbestrijding
Delft in de regio
Vernieuwing vergadercultuur commissies en raad
Communicatie tussen raad en burger
Klachten en bezwarenafhandeling
Evaluatie van minimaal 1 grote instelling
Bestuurlijke boete
Efficiency en invloed ambtelijke organisatie
Takendiscussie
Beantwoording brieven, telefoon, mail door gemeente
Publiek-private samenwerking

Bijlage 3

Rapportage van de 3^e bijeenkomst van de subwerkgroep raadsagenda van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing van de raad in de VVD-fractiekamer op dinsdag 16 december 2003 van 20.30u. tot 21.45u.

Aanwezig: Peter Kiela (PvdA), Jan van der Doel (CU/SGP), Niek van Doeveren (CDA)
Noud Schoenmakers (STIP), Wim Bot (GL), Ronald Vuyk (voorzitter)

Met kennisgeving afwezig: Alex van Leeuwen (VVD), Jan Peter de Wit (LD)

Inleidende opmerkingen

De subwerkgroep constateert dat het verzoek vanuit de werkgroep aan de griffier om ondersteuning niet gehonoreerd is. De subwerkgroep constateert voorts dat van de griffier nog geen tekst is ontvangen over de vraag welke plaats de raadsagenda inneemt tussen de andere instrumenten om onderwerpen te agenderen in de raad. Van de burgemeester is een brief ontvangen waarin hij adviseert minder als raad te doen en meer als politieke partijen, het college en de ambtelijke organisatie aan het werk te zetten, niet te veel zelf te doen en geen nieuwe dingen te bedenken daar waar bestaande nog bij lange na niet worden benut. Jan Peter de Wit (LD) heeft onder verwijzing naar de brief van de burgemeester aangegeven niet deel te nemen aan deze bijeenkomst van de werkgroep. Ten slotte wordt geconstateerd dat van de fracties geen uitgewerkte onderwerpen zijn ontvangen.

Welke plaats neemt de raadsagenda in tussen andere agenderende instrumenten?

De raadsagenda versterkt de kaderstellende rol van de raad doordat onderwerpen raadsbreed, en niet enkel door een coalitie met een collegeprogramma kunnen worden geagendeerd. De raadsagenda kent een eigen dynamiek die aan de ene kant een begrenzing kennen door onderwerpen die door het 'collegeprogramma' en de 'programmabegroting' al geagendeerd worden en anderzijds door de meer dynamische instrumenten 'initiatiefvoorstel', 'interpellatie', 'schriftelijke vragen' en 'rondvragen'.

De raadsagenda heeft een probleemformulerend karakter. Bij wijze van gedachten experiment is gediscussieerd over 'Repressief of preventief veiligheidsbeleid'. Daardoor werd duidelijk dat de ene fractie signaleert dat door repressief veiligheidsbeleid een onwenselijk maatschappelijk klimaat dreigt te ontstaan. De andere fractie wijst in dit verband op concrete problemen van bijvoorbeeld teveel coffeeshops en de overlast die daardoor ontstaat. Dit betekent dat agendering van onderwerpen op de raadsagenda altijd een debat met zich mee brengt welk probleem de raad nu eigenlijk wil gaan oplossen. Worden de fracties het daar in het geheel niet over eens dan valt er ook niets op te lossen en dus niets te agenderen.

Staan onderwerpen eenmaal op de raadsagenda dan is nadere uitwerking aan de orde. Discussie is daarbij wie dat dan moet doen. De burgemeester laat weten dat het college primair belast is met de beleidsvoorbereiding. De werkgroep is van mening dat inbreng van het college in een te vroeg stadium het gevaar van politieke sturing in zich draagt. De werkgroep ziet hierin een rol voor de griffie.

Wie wordt belast met de voorbereiding en bewaking van de raadsagenda?

De werkgroep stelt voor dat de griffier jaarlijks onderwerpen voor de raadsagenda inventariseert bij de fracties. Deze onderwerpen worden doorgezonden onder aansturing/verantwoordelijkheid van het presidium verwerkt tot een raadsvoorstel dat voor

advies in de commissie Middelen en Bestuur wordt geagendeerd. Met het advies van de commissie Middelen en Bestuur wordt de raadsagenda met maximaal 3 onderwerpen ter vaststelling in de raad geagendeerd. Het presidium bewaakt vervolgens de uitvoering en de voortgang van de raadsagenda. Gekozen is voor het presidium omdat dit orgaan is ingericht om agenda's op stellen. Nadrukkelijk is er voor gekozen niet een nieuwe agendacommissie in te richten. De inbreng van de raad en de raadsleden is volledig gewaarborgd doordat het raadsvoorstel voor de raadsagenda tijdens de bespreking in de raad onderwerp is van debat en geamendeerd kan worden.

Welke onderwerpen komen in aanmerking voor de raadsagenda?

Door de werkgroep zijn in een eerste inventarisatie zes onderwerpen genoemd:

- Delft in de regio
- Jongeren
- Veiligheid
- Publiek en privaat ruimtegebruik
- Verkeersbeleid

Dit lijstje is nog niet definitief. De werkgroepleden hebben deze discussie nog één keer mee teruggenomen om individueel één onderwerp uit te werken. Met name is daarbij van belang te benoemen welk probleem nu eigenlijk opgelost zou moeten worden. Dit betekent dat het uiteindelijke lijstje er nog heel anders uit kan zien.

Volgende bijeenkomst.

Volgende bijeenkomst van de subwerkgroep is afgesproken op woensdag 7 januari 2004. Dit betekent dat op 14 januari 2004 in de werkgroep een eindrapportage besproken kan worden.

Delft, 16 december 2003
Ronald Vuyk

Bijlage 4.

Hierbij mijn bijdrage over de rol van Delft in de regio.

Probleem: in de vorige periode was de analyse van college en het overgrote deel van de raad dat gemeentelijke herindeling ten gunste van Delft nodig was om de ontwikkelingsperspectieven op langere termijn (economisch, stedenbouwkundig/volkshuisvesting) veilig te stellen. Met de komst van Balkenende 1 en 2 is er een voorlopig eind aan de discussie gekomen. Delft heeft aan de inzet de Harnaschpolder overgehouden: een belangrijk, maar op langere termijn volstrekt onvoldoende resultaat.

Vraagstelling: is koersen op herindeling geen reële optie meer op afzienbare termijn? Zo nee, welke alternatieven zijn er dan, welk scenario is het meest waarschijnlijk, welk alternatief heeft de voorkeur?

Vorm: probleemverkennde en eventueel ook richtinggevende C-discussie tussen fracties op basis van een schriftelijk document dat de achtergronden schetst en verschillende alternatieven en scenario's op een rij zet.

vr. groet,
Wim

Bijlage 5

Landschaps- en Groenbeleid
Relatie tussen publiek en privaat ruimtegebruik (groen)

Motivering

Het beheer van de openbare ruimte behoort niet tot de kerntaken van de gemeentelijke overheid. Evenmin is het beheer van private ruimte de primaire taak van grond- of vastgoedeigenaren. Toch hechten zowel gemeenten als private eigenaren waarde aan de kwaliteit van de ruimte. Voor gemeenten is duurzaamheid een goede motivatie voor een goed beheer van de ruimte. Private eigenaren zien ruimtelijke kwaliteit als concurrentiefactor en als belangrijke voorwaarde voor het behalen van rendement op in vastgoed belegd vermogen. Omdat publieke en private belangen samenvallen, ontstaan mogelijkheden het beheer van de ruimte te benaderen vanuit een publiek-privaat perspectief.

Aandachtspunten

Moet de groene buitenruimte in de toekomst collectief blijven of geprivatiseerd worden? Aan de ene kant vraagt de markt om meer individuele buitenruimte en is er behoefte aan een scherper onderscheid tussen de private en de openbare ruimte. Maar tegelijkertijd geven nieuwe bewoners van de herstructureringswijken - met name migranten - weer een nieuwe invulling aan de collectieve buitenruimte. Bovendien kan privatisering de ruimtelijke kwaliteit van een wijk aantasten.

De groene buitenruimte moet dus zoveel mogelijk collectief worden bestemd en, waar mogelijk, privaat bezit collectief worden gemaakt. Door de ruimte te formaliseren door middel van een hek of een muur kunnen zowel afgesloten tuinen als publiek toegankelijke groene ruimten ontstaan

Differentiatie van de buitenruimte

Om eenheidsworst te vermijden, moet de variatie aan groen niet alleen op een laag schaalniveau wordt gedefinieerd, maar ook op het schaalniveau van de stad. Want in een stad moet ook topnatuur worden gecreëerd.

Naast variatie in groen is ook variatie in de tijd belangrijk. Dat betekent dat bij het toekennen van een functie aan het groen en de ruimtelijke vormgeving daarvan, rekening wordt gehouden met toekomstige veranderingen in het gebruik. Rood en groen moeten in samenhang worden ontworpen. Groen moet dus vanaf het begin integraal in de planontwikkeling worden meegenomen en niet als restpost of pas halverwege het planproces.

Bewoners en gebruikers

De bevolking van herstructureringswijken is heterogener geworden en, door de toegenomen mobiliteit, minder sterk georiënteerd op het groen in de eigen buurt. Door die veranderingen is minder duidelijk wat nu precies de behoefte is aan groene buitenruimte op wijkniveau. De wensen van de verschillende bevolkingsgroepen lopen bovendien sterk uiteen.

Deze ontwikkelingen maken het onmogelijk om elke openbare ruimte voor alle groepen geschikt te maken. Daarom moet worden gekozen voor differentiatie van de openbare ruimte

Bijlage 6

VERKEERSBELEID

Vooraf:

In de werkgroep raadsagenda is afgesproken dat wij het door ons genoemde thema van een toelichting zouden voorzien en ter becommentariëring rond zouden zenden. Ik heb het thema verkeersbeleid genoemd als mogelijk thema op de raadsagenda. Onderstaand mijn toelichting

Toelichting:

Het probleem:

Delft is een historische stad, waarvan eigenlijk alleen de wijken die na 1970 zijn toegevoegd, voldoende zijn afgestemd op het autogebruik. Gezien de opbouw van de stad ontstaan parkeerproblemen, leefbaarheidsproblemen (luchtkwaliteit, geluidsoverlast, inleveren groen, etc), toenemende verkeersonveiligheid en verstopping van toegangswegen alsmede grote problemen bij aan en afvoer van goederen.

In Delft zouden we er eigenlijk naar moeten streven de stad en de eerste ring daarom heen vnl. te ontsluiten voor openbaar vervoer en voor fietsverkeer. Tevens zou een beleid moeten worden ontwikkeld dat het ruimtebeslag en de overlast van de auto beperkt, maar toch tegemoet komt aan de wensen om de mobiel te kunnen zijn. Het zoeken naar een win-win situatie is daarbij de grote uitdaging. Bij de aanpak van dit probleem kan gedacht worden aan een verkeersreguleringsysteem (randweg, maar toegang tot de stad via OV of fietsen (witte fietsenplan, denk aan het model dat Houten hanteert), een concentratie van parkeervoorzieningen teneinde de wilde verspreiding over de stad van parkeren tegen te gaan en de leefbaarheid van de wijken te vergroten. Het bevorderen van het gebruik van 1 auto (carrot en stick) en het stimuleren van fietsgebruik en OV-gebruik. Bovendien het fiets en wandelvriendelijk maken van stad en eerste ring. Onderzoeksvraag is of het mogelijk is om zoveel ambitie tegen een redelijke prijs te kunnen realiseren via te ontwikkelen verkeersbeleid.

Groeten peter

Bijlage 7

Jongeren

Inleiding:

Jongeren en studenten vormen meer dan 40% (geloof ik) van de Delftse bevolking. Dat is een fors deel, dat niet altijd op deze manier aandacht krijgt. Delft wordt als studentenstad hoog gewaardeerd, door het verenigingsleven, maar als uitgaansstad staat zij zeer laag en zijn steden als Rotterdam en Den Haag de trekkers.

Daarnaast proberen we op kleinere schaal(wijk niveau) de zogenaamde "probleemjongeren" op te vangen en te faciliteren in de verschillende jongerencentra, grotendeels overkoepeld door de BWD, waarbij vaak een gat is tussen de BWD en de centra.

Probleem:

Delft heeft geen duidelijke aantrekkingskracht voor jongeren en studenten. Jongeren worden te kleinschalig benaderd (de stad is niet als stad aantrekkelijk voor jongeren(en jonge toeristen)) en voor studenten is de enige aantrekking de verenigingen (op 'vermaak' gebied dan!).

Oorzaak:

Jongeren zowel als studenten zijn een redelijk ontastbare en variërende groep. Dat zorgt ervoor dat het moeilijk is om beleid uit te zetten wat voor de hele doelgroep aanslaat. Dit resulteert erin dat slechts op kleine schaal activiteiten worden ondernomen, waardoor het heersende beeld negatief is.

Aandachtspunten (mogelijke oplossingen?):

- Kan Delft concurreren met Rotterdam en Den Haag op uitgaansgebied.
 - o Is dit wenselijk?
 - o Is dit haalbaar?
- Kan de BWD een betere band aangaan op welzijns gebied en wellicht een stedelijk actieplan oprichten
 - o Is dit wenselijk?
 - o Is dit haalbaar?
- Kan Delft op andere vlakken gaan concurreren met andere studentensteden dan het verenigingsleven.
 - o Is dit wenselijk?
 - o Is dit haalbaar?
- Kan Delft zich als toeristische stad aantrekkelijker maken voor jongeren?
 - o Is dit wenselijk?
 - o Is dit haalbaar?

Beste allen,

Hierbij alsnog een stukje over jongeren, met daarbij gelijk mijn persoonlijke kanttekening over het concept raadsagenda.

Ronald de Groot's notitie gelezen hebbende, ben ik (misschien wel meer) nog steeds zoekende naar de plaats van ons concept voor de raadsagenda naast de huidige mogelijkheden

die we als raad hebben, en mochten we dat arsenaal willen uitbreiden, weet ik niet of de raadsagenda daarvoor het goede instrument is. Gezien argumenten als actualiteit, zou ik bijvoorbeeld meer voelen voor een vragenuurtje cq rondvraag in de raadsvergadering.

Alles wat ik in deze notitie (summier en kort door de bocht) heb opgeschreven, is in feite ook te behandelen via instrumenten die wij nu als raad al hebben, met als enige bijkomendheid dat wanneer het op de raadsagenda staat, de raad zich als 'geheel' uitspreekt, dat zo'n onderwerp voor heel Delft(de gemeenteraad) (blijkbaar) politiek interessant is.

Daarnaast blijft het een feit dat je je als partij inderdaad minder kan profileren, op het moment dat voor jou interessante cq belangrijke punten ineens door de hele raad worden ingebracht. Een maandelijks extra vergadering voorbereid door een fractie (zoals Wim geloof ik eerder voorstelde) zou wat dat betreft al weer interessanter zijn, maar dan rijst bij mij de vraag of dat de inhoud ook ten goede zal komen.

Noud